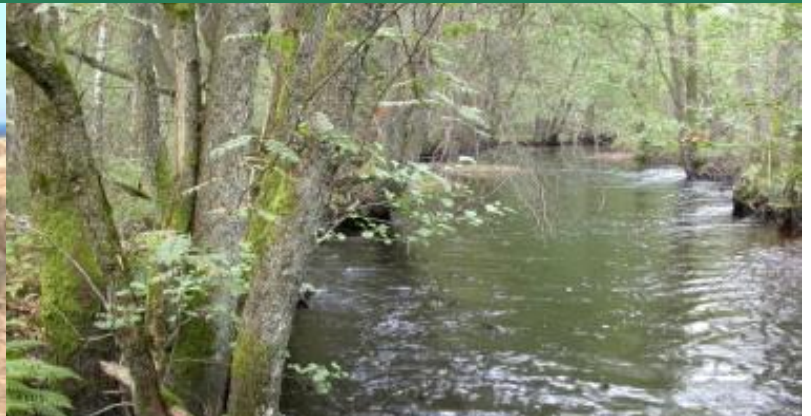

Kyrkobacka

Vad betyder Natura 2000?

Natura 2000 är ett europeiskt nätverk av områden med värdefull natur. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav i EU:s fågeldirektiv samt art- och habitatdirektiv. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara de arter och naturtyper som förekommer naturligt i Europa.

EU-direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. Direktiven fastställer principen att naturtyper har ett bevarandevärde i sig själva och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Direktiven är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992. Natura 2000-nätverket är en av grundstenarna i EU:s arbete för biologisk mångfald.

Varje medlemsland ska peka ut Natura 2000-områden för att skydda de fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv och de arter och naturtyper som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de värden som pekats ut i området ska bevaras långsiktigt genom rätt skydd och skötsel.

Vad är en bevarandeplan?

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en bevarandeplan. I bevarandeplanen ska det finnas en beskrivning av området med dess arter och naturtyper samt ett bevarandesyfte och bevarandemål. Tänkbara hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, samt behov av bevarandeåtgärder som t. ex. skydd och skötsel, ska beskrivas. Planen ska underlätta förvaltning av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

I bevarandeplanen redovisas gränser, arter och naturtyper enligt bästa tillgängliga kunskap, vilket för vissa områden skiljer sig något från vad som är beslutat av regeringen. Länsstyrelsen har för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen.

Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen, som även är ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska vara ett levande dokument och revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Planen ska tas fram i dialog med berörda intressenter och det är värdefullt om den som har ny information som berör området kontaktar Länsstyrelsen.

Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas som exempelvis skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Viktigt att tänka på

Det krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillståndsplikten gäller även för verksamheter eller åtgärder utanför Natura 2000-området om dessa kan innebära att miljön inne i området påverkas. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen på ett tidigt stadium. Detta underlättar en eventuell tillståndsprövning. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med, eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av Natura 2000-området.

Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte särskilt Natura 2000-tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Däremot aktualiseras tillståndsplikten både vid ändring av verksamheten och vid nyanläggning.

Påverkan från areella näringar och andra pågående verksamheter är förutsägbara och förebyggs därför i första hand i arbetet med bevarandeplaner och genomförandet av nödvändiga bevarandeåtgärder. Tillståndsprövning kan vara nödvändig om dessa åtgärder inte är tillräckliga. Vid planerade verksamheter eller åtgärder som kan komma att påverka miljön i ett Natura 2000-område bör samråd ske med Skogsstyrelsen gällande skogsmark och med Länsstyrelsen för övriga areella näringar.

Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Läsanvisningar

De hot som redovisas under rubriken ”Vad kan påverka negativt” i bevarandeplanen, ska ses som exempel på åtgärder som kan skada utpekade arter och naturtyper. I varje enskilt fall måste det göras en bedömning huruvida den planerade åtgärden är sådan att den kan skada områdets naturvärden.

Hot som är övergripande och gäller för många av naturtyperna, men som inte kan avväjas genom skötselåtgärder inom det enskilda Natura 2000-området, tas inte upp i bevarandeplanen. Sådana hot kan vara;

- Förurning och övergödning till följd av nedfall av kemiska ämnen.
- Global uppvärmning.
- Storskaliga förändringar av markanvändning där t. ex. naturbetesmarker och slätterängar växer igen och variationsrik skog omvandlas till produktionsskog.
- Omvandling av skötseln av landskap från småskaligt till storskaligt.

De bevarandemål som redovisas för de enskilda arterna/naturtyperna i bevarandeplanen beskriver det tillstånd som är önskvärt för arten/naturtypen inom Natura 2000-området.

Det bevarandetillstånd som redovisas för de enskilda arterna/naturtyperna anger tillståndet för arten/naturtypen i Natura 2000-området vid den tidpunkt då denna bevarandeplan togs fram.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/halland eller telefon 010-224 3000

Naturvårdsverkets hemsida: www.naturvardsverket.se

Omslagsfoto

Kollage Länsstyrelsen

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0510182 Kyrkobacka

Kommun: Falkenberg

Områdets totala areal: 5,4 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-05-09

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-19

Markägareförhållanden:

Privat.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

3260 - Mindre vattendrag

4030 - Torra hedar

6270 - Silikatgräsmarker

9070 - Trädklädd betesmark

91E0 - Svåmlövskog

1029 - Flodpärlmussla, *Margaritifera margaritifera*

1106 - Lax (i sötvatten), *Salmo salar*

Bevarandesyfte

För Natura 2000-området Kyrkobacka är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper och arter som utgjort grund för utpekandet av området. Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv.

Prioriterade bevarandevärden: naturbetesmarker med värdefull flora, ekhagmark med grova träd och flodpärlmussla.

Prioriterade åtgärder: fortsatt bete och att hålla djuren från vattendraget.

Beskrivning av området

Kyrkbacka ligger 3 km norr om Köinge och 6 km sydost om Ullared i Falkenbergs kommun. Området utgörs av artrika, välhävdade naturbetesmarker, både öppna och trädbevuxna. Underlaget utgörs av lösa glaciofluviala avlagringar. Det omgivande kuperade landskapet består omväxlande av uppodlad mark och lövskogsbeklädda restberg.

Enligt ängs- och hagmarksinventeringen 1985 var den välhävdade och ogödslade marken en av de mest artrika lokalerna i kommunen. Örter som prästkrage, ängsvädd, slåttergubbe och jungfrulin förekom mycket rikligt. Även slåtterfibbla, kattfot och backsippa fanns i stora mängder. Mera sparsamt fanns bland annat darrgräs, klasefibbla och smörbollar. År 2003 genomfördes Jordbruksverkets ängs- och betesmarksinventering av området vilket visade på att området är fortsatt välhävdad med riklig förekomst av bl.a. backsippa, ängsvädd och slåttergubbe. Förekomsten av prästkrage, slåtterfibbla och jungfrulin verkar dock ha minskat. Krontäckningen är bitvis hög, vilket kan ha bidragit till att utarma markfloran. Stödutfodring sker några veckor om året vilket medför viss näringstillförsel som på sikt kan bidra till att minska floravärdena.

Området ligger i anslutning till Natura 2000-området Högvadsån och nära Natura 2000- området Sumpafallen vilket också innehåller naturbetesmarker och ekhagmarker. Området ingår till stor del i Länsstyrelsens strategi för skydd av sötvattenmiljöer.

Vad kan påverka negativt

Nedan redovisas exempel på åtgärder som riskerar att påverka utpekade naturvärden negativt. Innan en åtgärd genomförs måste verksamhetsutövaren ta ställning till om den specifika åtgärden riskerar att påverka miljön i Natura 2000-området på ett betydande sätt. I så fall ska kontakt tas med Länsstyrelsen.

Alla typer av exploateringsföretag, byggnation, anläggande av bryggor, broar och vägtrummor, grävning, schaktning, muddring och upplag etc. i eller i direkt anslutning till området kan förstöra eller skada naturtyper. Antingen som en direkt effekt eller genom anläggningsarbetet. Särskilt bekymmersamt är exploatering i eller nära vattnet, även uppströms området, eftersom det kan orsaka igenslamning av åbotten vilket hotar för yngning av flodpärlmussla.

Dikning, rensning av diken, dämning, vattenuttag från ån och andra åtgärder kan påverka ytvattnets flöde och kvalitet samt grundvattnets nivåer och kvalitet. Även åtgärder i närliggande miljöer kan ge en negativ påverkan. Dikning kan bl.a. leda till igenslamning av åbotten vilket hotar för yngning av flodpärlmussla.

Avverkning, röjning, gallring och bortförsl av ved utgör hot genom att livsmiljöer för djur, växter och svampar förstörs eller försvinner och genom att lokalklimatet påverkas. Det gäller särskilt i naturtypen trädklädda betesmarker samt längs vattendraget. Även åtgärder längs ån uppströms området kan vara skadliga för flodpärlmussla. Dels direkt genom ökad erosion som leder till igenslamning av åbotten men också indirekt genom att minskad beskuggning kan leda till ökad vattentemperatur sommartid samt ökad förekomst av storgvuxna vattenväxter och därmed långsammare flöden vilket leder till mera igenslamning. Avverkning leder ofta i sig till igenslamning av botten.

Främmande arter kan påverka konkurrensförhållanden, predationstryck och orsaka sjukdomar.

Även utsättningar långt från området kan påverka områdets arter, och då särskilt lax och flodpärlmussla.

Spridning av kemikalier som bekämpningsmedel och växtnäringsämnen samt stödutfodring kan påverka artsammansättningen negativt. Användning av avmaskningsmedel som innehåller avermectin är negativ för den dynglevande insektsfaunan. Utsläpp som leder till försämrad vattenkvalitet i Lillån är ett allvarligt hot mot flodpärlmusslorna.

Åtgärder som avlägsnar skyddszoner, kantzoner, brynmiljöer, småbiotoper och mosaikmiljöer påverkar naturtyperna negativt.

Markberedning, insådd och plantering ändrar markstrukturen och artsammansättningen.

Körande med maskiner och andra åtgärder som kan resultera i markkompaktering, djupa spår och andra markskador kan bl.a. leda till ökad ytavrinning, skador på rötterna, förändrad markkemi och ändrade förutsättningarna för marklevande organismer.

För svag eller utebliven hävd i de hävdpräglade naturtyperna förändrar artssammansättningen och leder till att buskar och träd kan breda ut sig. Många av örterna är konkurrenssvaga, vilket innebär att om buskar och ljung breder ut sig minskar örternas möjlighet till fortlevnad och spridning.

Alltför hård hävd eller hävd vid fel tidpunkt riskerar att försämra örternas långsiktiga överlevnad. Dessutom leder minskad blomning och pollenproduktion till att nektar- och pollensamlade insekter missgynnas.

Bristande träd- och buskföryngring hotar på sikt kontinuiteten av dessa strukturer.

Tramp av kreatur i eller nära vattnet orsakar grumling av vattnet och kan orsaka fysisk skada på flodpärlmusslor.

Vildsvin kan kraftigt påverka markstruktur och flora.

Konkurrens från gran i och i direkt anslutning till naturtyperna ändrar snabbt ljusförhållandena och kan helt konkurrera ut örter, lövträd och känslig epifytflora. Även jordmånen påverkas på sikt.

Bevarandeåtgärder

Fortsatt beteshävd är nödvändig för att bevara naturtyperna torra hedar, silikatgräsmarker och trädklädd betesmark men betesdjuren bör hållas från vattendraget. Stödutfodring sker för tillfället några veckor om året vid vår och höst. Man bör utreda om det finns möjlighet att under denna tid hålla djuren borta från utpekade naturtyper.

Röjning av sly och utglesning av trädkikt kan behövas i naturtyperna torra hedar, silikatgräsmarker och trädklädd betesmark.

Hamling av gamla ädellövträd är önskvärt där så är möjligt.

Naturtyperna trädklädd betesmark och svämlövskog ska i huvudsak få utvecklas fritt, men eventuella invaderande granar ska tas bort.

Avverkning eller grävarbeten bör undvikas i anslutning till Lillån för att förhindra igenslamning

av bottnarna. Det gäller även uppströms området. Länsstyrelsen bedömer att avverkning av tio träd eller fler inom 15 meter från vattendraget medför risk för betydande påverkan i ån och därmed kräver tillstånd enligt 7 kap 28a § miljöbalken.

Det bör tas fram en skötselplan eller ett skötselavtal för området som tydligt anger hur markerna bör skötas. På sikt bör området skyddas genom naturvårdsavtal eller som naturreservat.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**3260 - Mindre vattendrag**

Areal: 0 ha. Arealen ej fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 0,1 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Området omfattar Lillåns nedre delar och mynningen i Högvadsån. Både Högvadsån och Lillån är av naturtypen mindre vattendrag. Inom Natura 2000-området är ån meandrande på ett underlag av sand med inslag av grus och lera. Ån är 3-8 meter bred och 0,3-1 meter djup och svagt strömmande. I Lillån finns bl.a. flodpärlmussla, lax och havsöring. Lekområdena för lax finns huvudsakligen uppströms området. I området finns en limnisk nyckelbiotop i form av strandbrinkar med blottade branter.

Lillån ingår i Högvadsåns kalkningsprojekt som pågått sedan 1978. Lillån-Svartån utgör målområde med pH-mål 6,2. Kalkningen sker i sjön Svarten.

Bevarandemål

När målet är nått har vattendraget en naturlig vattendynamik, vilket bl.a. innebär att det periodvis fyller ut svämplanet och periodvis har låg vattenföring. Lövträd kantar en stor del av åns stränder. Grus-, sten- och sandbottnar har god syresättning så att flodpärlmussla, lax och öring kan reproducera sig. Fiskar, utter och ryggradslösa djur kan röra sig mellan olika delar av vattensystemet utan att hindras av människoskapade konstruktioner som dammar, broar och vägtrummor. Vattenkvaliteten är god, utan påverkan av förorening, övergödning, miljögifter eller av förhöjd förekomst av partiklar. Den ekologiska statusen är god eller hög. Det finns långsiktigt hållbara bestånd av vildlax, öring och flodpärlmussla. Främmande arter eller fiskstammar, fiske, jakt eller friluftsliv påverkar inte naturligt förekommande arters långsiktiga överlevnad. Arealen mindre vattendrag är minst 0,1 hektar.

Bevarandetillstånd

Tillfredsställande.

4030 - Torra hedar

Areal: 0,5 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 0,9 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen torra hedar förekommer i ett smalt stråk som löper genom hela Kyrkocka i östvästlig riktning. Torra hedar förekommer i allmänhet på kalkfattiga och urlakade betesmarker. Vegetationen domineras av smalbladiga gräs och ris. Området inventerades i ängs- och betesmarkinventeringen 2003 och var då välhävdad. Förekomsten av typiska arter bedömdes i hela ängs- och betesmarksobjektet (DA0-ZNE Kyrkocka) vilket omfattar flera naturtyper. Det är därför svårt att veta vilka typiska arter som fanns i den torra heden. I det större objektet fanns rikligt med ängsvädd, backsippa och slåttergubbe.

Bevarandemål

Målet är att området är välhävdad utan skadlig ansamling av förna och präglad av lång kontinuitet av bete och regelbunden bränning. Marken är torr till frisk med naturlig näringsstatus och domineras av hävdgynnade arter. Träd- och buskskiktet täcker högst 30 % av ytan. Typiska arter som ängsvädd förekommer. Arealen av naturtypen torra hedar är minst 0,9 hektar.

Bevarandetillstånd

Tillfredsställande.

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 1,1 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen är i huvudsak öppen och har utvecklats genom beteshävd under lång tid. Den återfinns på torra till friska, silikatrika jordar. Naturtypen finns på fyra separata områden inom Kyrkocka, där det största ligger i sydväst. I ängs- och betesmarksobjektet (DA0 ZNE Kyrkocka, omfattar fler naturtyper) finns flera av naturtypens typiska arter som slåttergubbe, ängsvädd, backtimjan, svinrot, backsippa, bockrot, kattfot, knägräs, prästkrage och slåtterfibbla. Hela ängs- och betesmarksobjektet var välhävdad och nästan hela var utan produktionshöjande åtgärder år 2003.

Bevarandemål

Målet är att området är välhävdad utan skadlig ansamling av förna och präglad av lång kontinuitet av hävd. Marken är torr till frisk med naturlig näringsstatus och har en tydligt hävdpräglad markvegetation. Träd- och buskskiktet täcker inte mer än 30 % av ytan. Området är artrikt med god förekomst av blommande örter. Typiska arter som ängsvädd, prästkrage och slåttergubbe förekommer. Arealen av naturtypen silikatgräsmarker är minst 1 hektar.

Bevarandetillstånd

Tillfredsställande.

9070 - Trädklädd betesmark

Areal: 1,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 3 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Betad ekhagmark som domineras av gamla, spärrgreniga ekar med inslag av äldre björk. Många träd är grova. Åtta ekar och två björkar har en omkrets över 200 cm och ingick i Länsstyrelsens trädinventering. Det finns rikligt med grov död ekved i form av lågor och grova grenar. Delar av området är klassad som nyckelbiotop. På träden finns signalarter som oxtungsvamp, fällmossa, guldlockmossa, rostfläck och glansfläck.

Bevarandemål

Målet är att trädskiktet är luckigt och domineras av ek. Inom området finns det rikligt med död ved i olika former. Många stammar, mycket död ved och stora delar av fältskiktet är solbelysta. Det finns rikligt med gamla hävdpräglade träd. Trädskiktet är olikåldrigt så att tillgången till riktigt gamla träd säkerställs för framtiden. Områdets hydrologi och näringsstatus är utan betydande antropogen påverkan. Området är tydligt präglat av betesdrift men även småskaliga naturliga processer som åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning påverkar skogens dynamik och struktur. Ingen igenväxning som kan skada de gamla träden förekommer. Arealen av naturtypen trädklädd betesmark är minst 3 hektar.

Bevarandetillstånd

Tillfredsställande utifrån bedömningar i nyckelbiotopsinventeringen och ängs- och betesmarksinventeringen.

91E0 - Svämlövskog

Areal: 1,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Det är inte känt om svämlövskog förekommer i området. I allmänhet förekommer svämlövskog i anslutning till vattendrag på jordar som är väl dränerade vid lågvatten, men som översvämmas regelbundet vid högvatten. Det sker en kontinuerlig pålagring av finsediment i samband med översvämningarna. Ask och triviallöv (var för sig eller tillsammans) utgör minst 50% av ytan.

Bevarandemål

Målet är att trädsiktet är olikåldrigt, flerskiktat och domineras av lövträd, huvudsakligen al. Marken är förhållandevis näringsrik och har ett utvecklat buskskikt. Fältsiktet karakteriseras av högorter och starrarter. Gamla träd, liggande död ved, stubbar samt stående döda eller döende träd förekommer allmänt. Området präglas av periodvisa översvämningar mellan vilka marken är väl dränerad. Småskaliga naturliga processer som åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, översvämning, stormfällning eller brand påverkar skogens dynamik och struktur. Gran och främmande arter förekommer inte. Arealen av naturtypen svämlövskog är minst 1,3 hektar.

Bevarandetillstånd

Ej känd.

1029 - Flodpärlmussla, *Margaritifera margaritifera*

Artens förekomst är ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Allmänt om arten

Flodpärlmussla förekommer i rinnande vatten i Europa, Nordamerika och Ryssland. Arten finns fortfarande i många vattendrag, men utvecklingen har varit dystert. Under 1900-talet och har många bestånd försvunnit helt medan reproduktion saknas i andra. Arten är hotad både i Sverige (EN), Europa (CR) och på global nivå (EN).

Flodpärlmusslor har en komplicerad livscykel. Fortplantningen börjar med att hannmusslorna släpper sina spermier i vattnet. Äggen befruktas då honorna får i sig spermier med inandningsvattnet. Äggen utvecklas till s.k. glochidielarver som släpps ut i vattnet där de förhoppningsvis fastnar på gälarna till öring eller möjligen lax.

Glochidielarverna lever som parasit på fiskens gälar i ca 9-10 månader. Då har de hunnit utvecklas till en 0,5 mm stor mussla som släpper taget. Om musslan hittar en lämplig botten (grus, sten eller möjligen sand) gräver den ner sig upp till 35 cm djupt och lever sedan nergrävd i flera år. När den vuxit till ca 1 cm storlek börjar den sticka upp ur botten. Musslor blir könsmogna vid 15-20 års ålder och kan i södra Sverige leva upp till 70-80 år. Den äldsta kända musslan kom från Jokkmokk och blev 256 år. Varje hona producerar under sin livstid uppemot 200 miljoner glochidier, men det är endast en glochidie på 100 miljoner som lyckas bli en liten mussla. För att föryngringen ska kunna fungera krävs ett permanent vattenflöde med god hastighet och klart syrgasrikt och näringsfattigt vatten som ej är försurat. Det krävs också goda tätheter av öring eller lax och sten-, grus eller sandbottnar som genomströmmas av syrgasrikt vatten.

Det lokala beståndet

Flodpärlmussla förekommer i Lillåns nedre delar inom Natura 2000-området Kyrkbacka. Beståndet består av ca 400 musslor, som förekommer i låga tätheter (ca 0,2 musslor per kvadratmeter). Musslornas värd fisk är lax eller öring och båda förekommer i god täthet. Bottnarna utgörs av sand och lera och är enligt musselinventeringen år 2005 täckta av sediment vilket gör att unga musslor troligen har svårt att överleva. Vidare hittades deformerade musslor vilket tros vara trampskador som uppstått då betesdjur passerar ån. Ån är numera bortstängd så att betesdjuren inte kommer ner till vattnet.

Bevarandemål

Målet är att det finns minst 400 individer av flodpärlmussla i Lillån och att beståndet har fungerande reproduktion vilket visar sig i att det finns små musslor. Vattenkvaliteten är god med låg näringshalt, låg förekomst av partiklar och ingen försurningspåverkan. Det finns grus- eller sandbottnar med god genomströmning av syrgasrikt vatten. Tätheten av öring- och/eller laxungar är god, liksom tätheten av adulta musslor. För vattendraget främmande arter förekommer inte.

Bevarandetillstånd

Otillfredsställande med tanke på att inga små musslor hittades vid inventeringen 2005.

1106 - Lax (i sötvatten), Salmo salar

Artens förekomst är ej fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Ätran har ett naturligt vildlaxbestånd som skiljer sig genetiskt från andra vattendrags laxstammar. På Västkusten har endast sju av de tjugotre laxförande vattendragen kvar sina vildlaxbestånd.

Lax är beroende av både sötvattens- och saltvattensmiljöer. Reproduktionen sker i vattendrag, på strömsträckor med sten- och grusbotten. De befruktade äggen grävs ner i botten och är beroende av god syresättning för att kunna utvecklas. Laxynglen livnar sig på smådjur och uppehåller sig i områden med block och sten. När de är ungefär två år vandrar de ut i havet där de livnar sig på djurplankton, smådjur och småfisk. Efter några år till havs, när de nått tillräcklig storlek, återvänder de till vattendraget för att leka. Laxarna har då stora fettreserver som de använder för att ta sig upp för vattendraget till lämpliga lekområden. Under den tid laxen leker intar de knappast någon föda. När laxen lekt är den utmärglad och många individer dör. Vissa kan dock återvända till havet för att äta upp sig och så småningom återvända för ny lek.

Tätheten av laxungar övervakas årligen genom elfiske på lokalen Lillån-Svarträ som ligger strax uppströms Kyrkbacka. Tätheterna har varit relativt stabila sedan 1990-talet, dock med viss mellanårsvariation.

Bevarandemål

Målet är att laxen har tillgång till hela sitt naturliga utbredningsområde och att populationen är tillräckligt stor för att kunna fortleva på lång sikt. Främmande arter påverkar inte laxstammens långsiktiga överlevnad. Laxstammen är genetiskt unik, utan inblandning av främmande laxstammar. Vattenförekomsterna i laxens utbredningsområden i Lillån ska minst uppfylla kraven för ”god ekologisk status”.

Bevarandetillstånd

Tillfredsställande.

Dokumentation

ArtDatabanken. 2006. Artfaktablad- flodpärlmussla. Författare E. Grundelius, M. O. G. Eriksson och L. Henrikson 1991. Rev. M. Svensson, J. Bergengren, O. Norrgrann och H. Söderberg 2006.

Artportalen, ArtDatabanken SLU. Uttag 2015-11-10 via länsstyrelsernas webb-applikation.

Fiskeriverket. 1999. Västkustens laxåar. Fiskeriverket information 1999:9.

IUCN. The IUCN Red List of Threatened Species. 2015-4.

Jordbruksverket. Ängs- och betesmarksinventeringen, databasen Tuva.
<https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/areareport.html?areaid=DA0-ZNE>

Länsstyrelsen i Hallands län. 1988. Områden av riksintresse. Friluftsliv. Meddelande 1988:18.

Länsstyrelsen i Hallands län. 1988. Områden av riksintresse. Kulturminnesvård. Meddelande 1988:18.

Länsstyrelsen i Hallands län. 1989. Ängs- och hagmarker i Falkenbergs kommun. Författare K. Hernborg, H. Skånes och K. Lindfeldt. Meddelande 1989:11.

Länsstyrelsen i Hallands län. 2000. Områden av riksintresse för naturvård i Hallands län. Författare J. Erlandsson. Meddelande 2001:20.

Länsstyrelsen i Hallands län. 2007. Flodpärlmussla i Hallands län 2005 – en fördjupad undersökning. Författare P. Ingvarsson. Meddelande 2007:6.

Länsstyrelsen i Hallands län. 2009. Biotopkartering av Högvadsån i Ätråns vattensystem 2008 – samt dess biflöden Stockån, Lillån, Hjärtaredsån och Slärydsbäcken. Meddelande 2009:14.

Länsstyrelsen i Hallands län. 2010. Regional åtgärdsplan för kalkning av sjöar och vattendrag i Hallands län 2011-2015. Meddelande 2010:24.

Länsstyrelsen i Hallands län. 2015. Elfiskeundersökningar inom kalkningsuppföljningen i Hallands län 1989-2013. Författare H. Schibli och L. Stibe. Meddelande 2015:3.

Länsstyrelsen i Hallands län. 2016. Strategi för skydd av naturvärden i och invid sötvattensmiljöer i Hallands län. Författare Viveka Strand. Meddelande 2016:3.

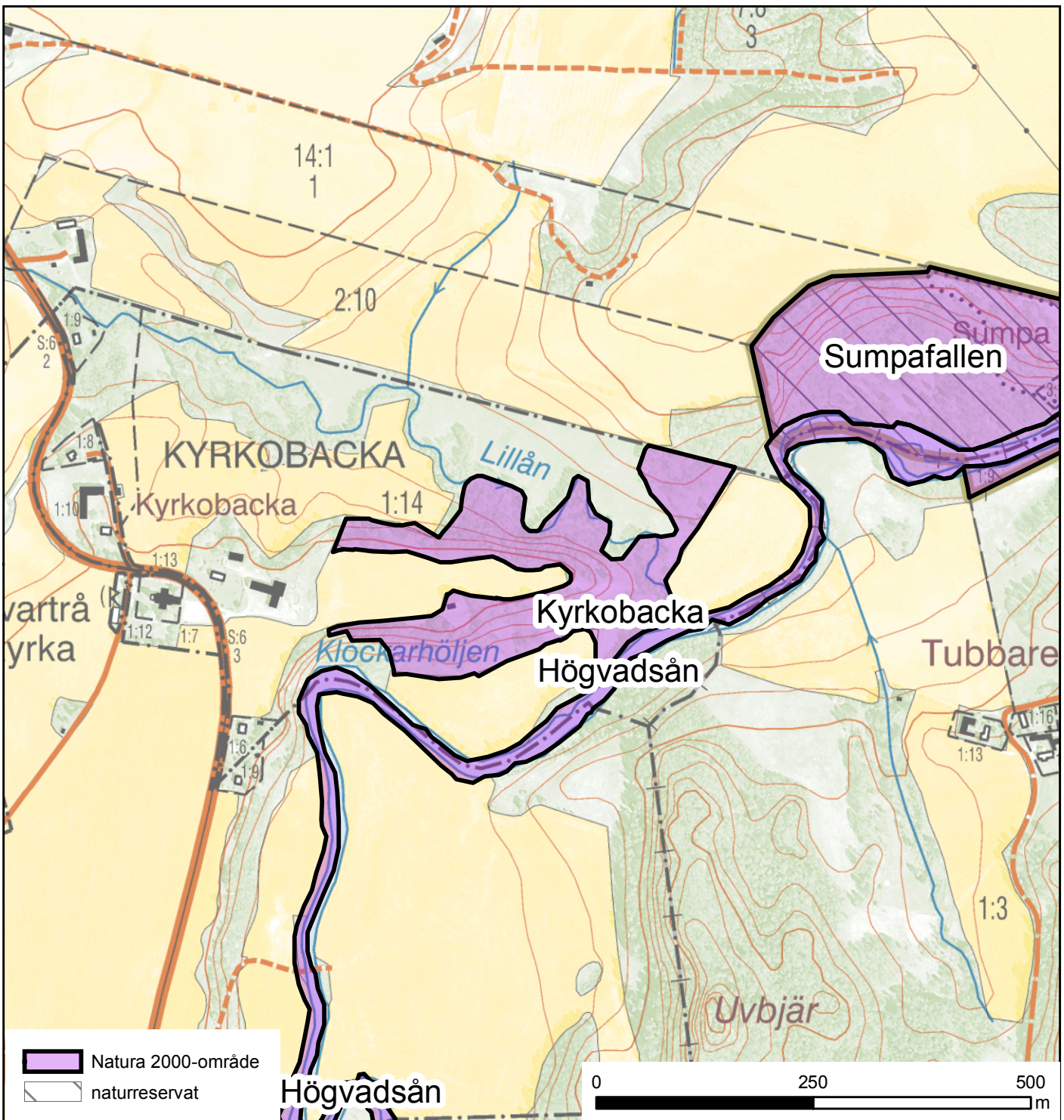
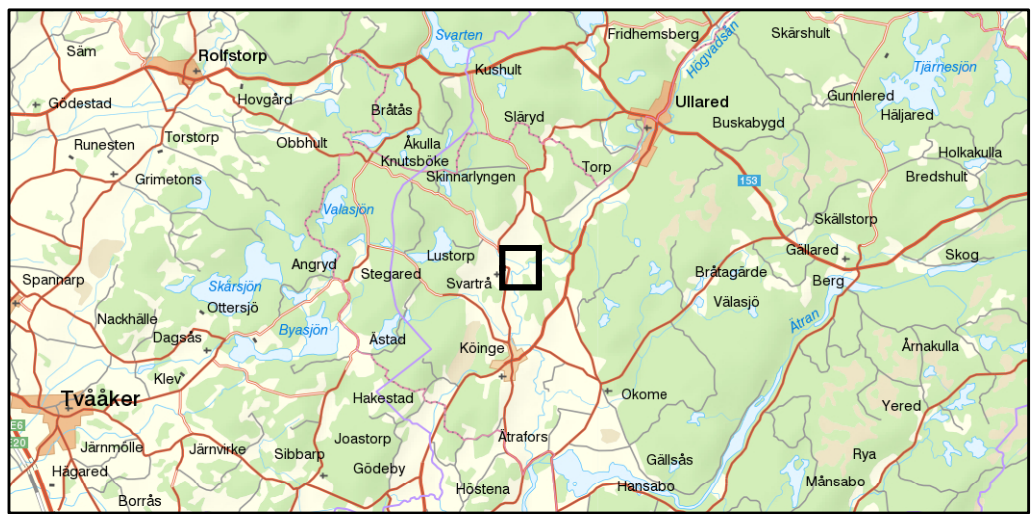
Naturvårdsverket. Art- och naturtypsvisa vägledningar. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Natura-2000-i-Sverige/.

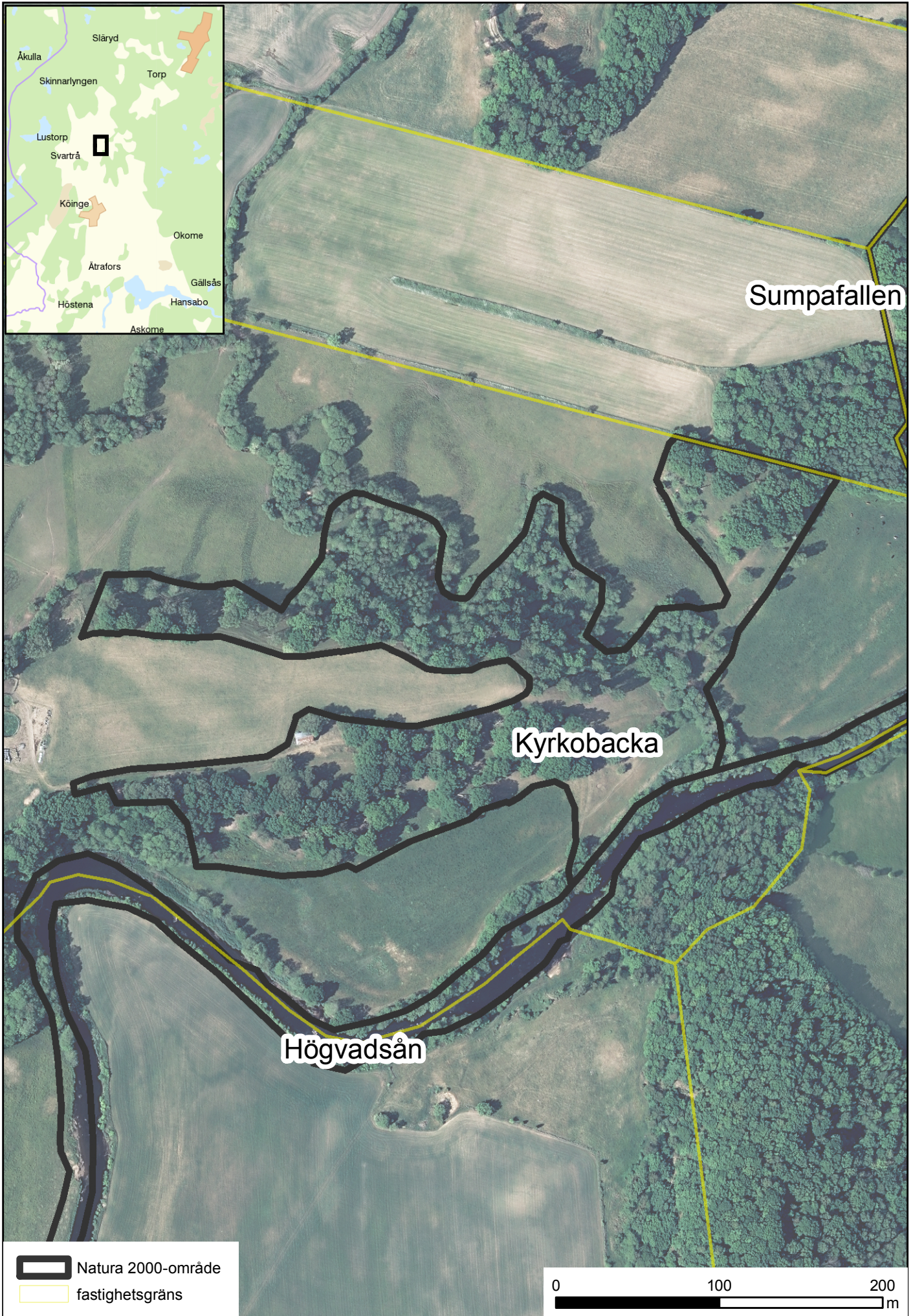
Naturvårdsverket. 2005. Åtgärdsprogram för bevarande av flodpärlmussla. Rapport 5429.

Skogsstyrelsen. 2002. Nyckelbiotopsinventeringen, objekt N 180-2002.
<http://www.skogsstyrelsen.se/skogens-parlor/Nyckelbiotop/?objektid=294648>.

Bilagor

- 1 Kartor över områdets läge och gräns samt naturtyper
- 2 Artlista
- 3 Ordförklaring

Artlista för Natura 2000 området Kyrkobacka

Artlistan innehåller fynd av rödlistade arter (baserat på 2015 års rödlista) samt andra regionalt naturvårdsintressanta arter observerade inom området de senaste 25 åren. Samtliga observationer är hämtade från artportalen.

Under kolumnen hotkategori anges vilken kategori arten har i den nationella rödlistan eller om arten är regionalt intressant t.ex. som signalart. Rödlistningskategorier i ordning från lägst till starkast: nära hotad (NT), sårbar (VU), starkt hotad (EN) och akut hotad (CR).

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Hotkategori
Kärlväxter		
backsippa	<i>Pulsatilla vulgaris</i>	VU
slåttergubbe	<i>Arnica montana</i>	VU
bactimjan	<i>Thymus serpyllum</i>	NT
bockrot	<i>Pimpinella saxifraga</i>	regionalt intressant
gökblomster	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	regionalt intressant
jungfrulin	<i>Polygala vulgaris</i>	regionalt intressant
kattfot	<i>Antennaria dioica</i>	regionalt intressant
nattviol	<i>Platanthera bifolia</i>	regionalt intressant
Nordstedts maskros	<i>Taraxacum nordstedtii</i>	regionalt intressant
Lavar		
glansfläck	<i>Arthonia spadicea</i>	regionalt intressant
rostfläck	<i>Arthonia vinosa</i>	regionalt intressant
Mossor		
guldockmossa	<i>Homalothecium sericeum</i>	regionalt intressant
Svampar		
oxtungsvamp	<i>Fistulina hepatica</i>	NT

2016-09-30

Ordförklaring

bevarandemål – Beskrivning av det önskvärda tillståndet för den berörda naturtypen eller arten i det berörda området.

bevarandetillstånd – Det nuvarande tillståndet för den berörda naturtypen eller arten i det berörda området i förhållande till bevarandemålen.

bevarandestatus – Tillståndet för den berörda naturtyper eller arten i ett biogeografiskt perspektiv, där alla faktorer som påverkar en art eller naturtyp och som på sikt kan påverka dess naturliga utbredning, struktur och funktion, har beaktats.

biotopskydd – En form av områdesskydd. Inom ett biotopskyddsområde får man inte göra något som skadar naturvärdena.

ekologisk status – Tillståndet i sjöar, vattendrag och kust (vattenförekomst) bedöms i form av ekologisk status och kemisk status. Den ekologiska statusen är en bedömning av vattnets kvalitet för organismer. Bedömningarna görs i enlighet med förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön.

kemisk status – Tillståndet i sjöar, vattendrag, grundvatten och kust (vattenförekomst) bedöms i form av kemisk status och ekologisk status. Den kemiska statusen är en bedömning av förekomsten av vissa ämnen. Bedömningarna görs i enlighet med förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön.

naturtyp – I detta dokument avser naturtyper sådana som är definierade av EU och finns uppräknade i bilaga 1 till art- och habitatdirektivet. Exempel på sådana naturtyper är 9110 näringsfattig ekskog, 1210 driftvallar och 3260 mindre vattendrag. För varje naturtyp har Naturvårdsverket tagit fram en vägledning med information om hur naturtypen ser ut, vilka arter som finns i den, vad som krävs för att den ska kunna bevaras etc. Dessa finns att hämta på [http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddade-omraden/Natura-2000/](http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Skyddade-omraden/Natura-2000/)

nyckelbiotop – En värdefull naturmiljö.

pSCI – Natura 2000-område som pekats ut med stöd av art- och habitatdirektivet kan ha beteckningen pSCI, SCI och SAC beroende på hur långt i beslutsprocessen området har kommit. När det heter pSCI (proposed Site of Community Interest) har området föreslagits av Sveriges regering, men ännu inte antagits av EU.

SAC - Natura 2000-område som pekats ut med stöd av art- och habitat-direktivet kan ha beteckningen pSCI, SCI och SAC beroende på hur långt i beslutsprocessen området har kommit. SAC (Special Area of Conservation) är det slutliga steget där området har antagits av EU och därefter med stöd av miljöbalken 7 kap 28 § förklarats som särskilt bevarandeområde vilket bland annat kräver att bevarandesyfte och åtgärder är fastlagda och offentliggjorda.

SCI – Natura 2000-område som pekats ut med stöd av art- och habitat-direktivet kan ha beteckningen pSCI, SCI och SAC beroende på hur långt i beslutsprocessen området har kommit. När det heter SCI (Site of Community Interest) har området antagits av EU, men ännu inte förklarats som SAC.

SPA – Natura 2000-område som genom regeringsbeslut klassificerats som särskilt skyddsområde (Special Protection Area, SPA-område) i enlighet med Fågeldirektivet.

vattenförekomst – En avgränsad vattensamling som en sjö, en kustvik, ett grundvattenmagasin eller en del av ett vattendrag.